

*Мурашко А. С.,
аспірантка кафедри криміналістики
Національного університету
«Одеська юридична академія»
ORCID ID: 0000-0002-4114-2377*

*Науковий керівник:
Цехан Д. М., доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики
Національного університету
«Одеська юридична академія»*

DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2022.3-4/201-207>

УДК 343.985:159.98

СПЕЦІАЛІСТ-ПРОФАЙЛЕР ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ: КОМПЕТЕНЦІЯ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ

Анотація. Реформування системи правоохоронних органів вимагає насамперед створення нових моделей і способів виявлення та протидії злочинній діяльності, що пов'язано з динамічним характером розвитку останньої. Зважаючи на зазначені перетворення, виникає питання щодо структурно-функціональної перебудови структури Національної поліції України, оскільки криміногенний потенціал в Україні залишається і надалі доволі високим, про що свідчать статистичні дані про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування, які надаються щорічно Офісом Генерального прокурора. Не дивлячись на доволі велику кількість наукових робіт, присвячених розслідуванню злочинної діяльності, недостатньо вивченим на сьогодні залишається питання залучення до розслідування нового для вітчизняної слідчої та оперативно-розшукової практики суб'єкта забезпечення розслідування – профайлера, що позитивно зарекомендував себе у зарубіжних країнах, зокрема, у Сполучених Штатах Америки. Впровадження здобутків та напрацювань, отриманих шляхом запровадження профілювання злочинців у слідчу практику, надасть змогу більш ефективно та швидко здійснювати пошуки правопорушників та попереджувати нові епізоди злочинних посягань.

Метою статті є дослідження компетенції та функціональної спрямованості спеціаліста-профайлера як суб'єкта забезпечення розслідування.

За результатами проведеного дослідження авторкою було досліджено досвід зарубіжних країн щодо участі профайлерів під час розслідування злочинної діяльності; проведено аналіз діяльності найбільш відомих профайлерів, що надало змогу сформулювати кваліфікаційні вимоги до такої особи та функціональну спрямованість її діяльності, зважаючи на особливості вітчизняної правової системи; проведено аналіз законодавчої регламентації залучення спеціаліста-профайлера до розслідування злочинної діяльності, зважаючи на діюче кримінальне процесуальне законодавство; сформульовано авторське визначення дефініції «спеціаліст-профайлер»; визначено взаємодію спеціаліста-профайлера з іншими учасниками кримінального провадження під час розслідування.

Ключові слова: розслідування злочинної діяльності; досудове розслідування; метод розслідування злочинів; профайлінг; суб'єкт забезпечення розслідування; спеціаліст-профайлер; Національна поліція України.

Постановка проблеми. Ефективне розслідування та протидія злочинній діяльності у будь-яких її проявах вимагає насамперед удосконалення вже існуючих та впровадження в слідчу діяльність новітніх методів протидії проявам протиправної поведінки. Таким «інноваційним» методом для вітчизняної слідчої практики є профайлінг, зважаючи на доволі ефективне використання такого методу у зарубіжних країнах в різноманітних галузях людської діяльності, сформувалися певні його види, зокрема, виокремлюють: криміналістичний, антитерористичний, авіаційний, науково-дослідний, типологічний, психологічний, профайлінг у сфері інформаційної безпеки, проте ми зосередимо свою увагу на так званому «криміналістичному профайлінгу», оскільки саме цей різновид використовують під час розслідування злочинів.

Криміналістичний профайлінг має міждисциплінарний характер, оскільки він сформувався на перетині криміналістики, кримінології, психології, медицини та соціології, він націлений на виявлення особистісних особливостей злочинців та жертв, відношень між ними, мотивів, якими керувалися перші під час вчинення протиправних діянь¹. Використання профайлінгу є досить розповсюдженим у практиці роботи правоохоронних органів зарубіжних країн, як нами вже було попередньо зазначено, та вже довело свою ефективність під час розслідування та попередження злочинів, вчинюваних проти життя та здоров'я осіб.

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій. Окремі питання використання профайлінгу та залучення спеціалістів-профайлерів було роз-

глянуто Ю. Волинським-Басмановим, М. Дідковською-Бідюк, К. Калюгою, Й. Мерзлікіним, Є. Черкасовою та іншими науковцями. Опрацювання наукових праць вказаних вчених та вивчення діючого на момент написання роботи законодавства стало основою для проведення власного наукового пошуку.

Метою статті є дослідження компетенції та функціональної спрямованості спеціаліста-профайлера як суб'єкта забезпечення розслідування.

Виклад матеріалу дослідження та його основні результати. У межах нашого дослідження пропонуємо розуміти під профайлінгом орієнтуючий метод, який застосовується під час розслідування серійних/повторюваних злочинів, що полягає у формуванні особою/групою осіб, які володіють спеціальними знаннями в галузі наук: психології, кримінології, криміналістики, психологічного портрета невідомої особи злочинця (використовуючи психодіагностику та вербальні/невербальні методи ідентифікації особи), зважаючи на слідову картину вчинених протиправних діянь². Отже, зважаючи на доволі специфічні характеристики окресленого методу розслідування, який є предметом нашого розгляду, вважаємо, що його ефективне використання потребує насамперед наявності спеціальних навичок, освіти, певного практичного досвіду від особи, яка безпосередньо буде суб'єктом його застосування. Тому виникає нагальна потреба у визначенні характеристики такої особи та кваліфікаційних вимог, які ставляться до неї, зважаючи на наявний досвід зарубіжних країн.

Варто підкреслити, що не слід звужувати профайлінг лише до психологічного складника. Ефективний профайлінг

¹ А С Мурашко, Профайлінг як метод розслідування злочинів, що вчиняються проти життя та здоров'я особи. *Сталий розвиток суспільства та держави: сучасні виклики та перспективи розвитку*: матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених, 17 грудня 2021 року. Одеса, 2021. С. 181 <http://dspace.onu.edu.ua/bitstream/handle/11300/19870/NU_OUA_SB_Staliy_Rozvitok.pdf?sequence=1&isAllowed=> дата звернення 21.11.2022.

² А С Мурашко, Профайлінг у системі методів виявлення та розслідування серійних злочинів насильницької спрямованості. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України*: III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція, 7 жовтня 2022 року. Одеса, 2022. С. 154 <<http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/3416/1/Збірник%20Конф.%20ОРД%20ОДУВС%202022.pdf>> дата звернення 21.11.2022.

у сфері протидії злочинності передбачає використання комплексних знань щодо характеристик конкретного суб'єкта: інформації щодо найбільш розповсюджених злочинів на охоронюваному об'єкті; знання «типових» рис особи, що може вчинити протиправне діяння: мотив злочину, соціально-демографічних характеристик злочинця, тобто його можливого віку, професійних навичок, місця роботи, статі, соціальних зв'язків. Беруться до уваги також уподобання, цінності та моральні характеристики особи¹.

На підставі вивчених нами матеріалів, що знаходяться у відкритому доступі, можна зробити певне зауваження, що посада профайлера є відносно новою і для практики роботи Федерального Бюро Розслідувань Сполучених Штатів Америки (далі – ФБР), де на сьогодні профайлери дуже активно залучаються до проведення розслідувань найбільш резонансних та суспільно небезпечених діянь, що носять переважно серійний характер. Перші здогадки про те, що вивчаючи слідову картину кожного конкретного протиправного діяння та провівши аналіз наявних на місці скоєння злочину даних можна зробити висновки не лише про спосіб вчинення злочину та суспільно небезпечні наслідки, які він несе для суспільства, а й про саму особу злочинця, його поведінкові звички, спосіб життя, професію, вподобання тощо, було зроблено у 60-х роках ХХ століття, приблизно у той період і з'явилися перші профайлери. Можемо зробити припущення, що це пов'язано з періодом, коли на території Сполучених Штатів Америки масово з'явилися серійні злочинці, яких прийнято називати «маніяками», а залучення до розслідування звичайних криміналістів, психологів та психіатрів стало замало, що призвело до створення певного «гібриду» окреслених професій, що увібрав в себе ознаки кожної з них. Спочатку такий «новаторський» спосіб розслідування не дуже

позитивно сприймався правоохоронцями та керівництвом того самого ФБР, проте після ряду успішних операцій, проведених за допомогою профайлерів, ставлення до них доволі змінилося. На підставі аналізу діяльності найбільш відомих профайлерів, що залучалися до розслідувань ФБР, ми спробуємо виокремити типові риси, що притаманні таким особам та сформулювати кваліфікаційні вимоги рівня їхньої підготовки з метою апробації зарубіжного досвіду у вітчизняній слідчій та оперативно-розшуковій практиці.

Так, розпочнемо з Патриції Кірбі, яка працювала у ФБР з 1979 року, жінка розпочала свою кар'єру в правоохоронних органах з посади офіцера поліції у Балтиморі, зокрема, була агентом з умовно-дострокового звільнення, а потім – детективом відділу з розслідування вбивств, вона додатково пройшла навчання в Академії ФБР з використання криміналістичного профайлінгу. У подальшому вона стала першою жінкою, яка провела дослідницьке інтер'ювання більш, ніж 40 різних серійних вбивць по всій країні. Як стверджували співробітники поведінкового відділу ФБР, злочинці з нею себе поводити не так, як би вони себе вели, якщо таке інтер'ювання проводилося б агентом-чоловіком, оскільки вони були більш зацікавленими у наданні певної інформації через те, що не відчували осуду з боку Кірбі. Жінка змогла створити такі умови під час бесіди, що злочинці почувалися «в безпеці» та відчували до неї довіру. Отриману після бесід інформацію Патриція Кірбі використовувала для складання профілей злочинців, що надавало змогу шляхом аналітичної роботи виокремлювати типові риси серійних злочинців. Вона мала свою теорію, яка полягала в тому, що «якщо педофіли обирають роботу чи хоббі, що дозволяють їм отримати вільний доступ до дітей, то чому б вбивцям не робити так само?»². Профайлер була переконана, що злочинці, які вчи-

¹ К В Калюга, Профайлінг як сучасний засіб встановлення особи злочинця (2019) 1 (26) *Прикарпатський юридичний вісник*. С. 157

² С Асямов, Криминалистический профайлинг: понятие и история становления (Ташкент, 2021) <<http://yurpsy.com/files/ucheb/asyamov/018.htm>> дата звернення 21.11.2022.

няють злочини певної групи, володіють певними специфічними спільними рисами, завдяки виявленню та виокремленню яких можна більш ефективно проводити розслідування та скоріше отримувати позитивний результат.

Доволі цікавою є також особистість Кендіс ДеЛонг, яка є однією з найбільш видатних жінок-профайлерів, до початку своєї роботи у ФБР жінка працювала медичною сестрою у психіатричній клініці, тому мала можливість спілкуватися з великою кількістю людей, які мають психічні захворювання та різноманітні розлади психіки, вчинювали жорстокі злочини, зокрема, ДеЛонг помітила, що переважна кількість злочинців самі у дитячому чи підлітковому віці ставали жертвами насильств з боку сторонніх осіб або членів їхніх родин. Одними з перших серійних злочинів, що розслідувався за допомогою профайлера, були діяння «Чикагського отруйника», «Белінгтонського гвалтівника», не зважаючи на певний скептицизм від детективів, жінці вдалося за допомогою складання профіля злочинців значним чином прискорити розслідування¹. Проте, не дивлячись на успіхи, яких довелося досягти за допомогою профілювання злочинців, цей метод розслідування доволі довго не сприймався серйозно і вважався «псевдонауочним» та надуманим, оскільки переважно базувався на особистісному сприйнятті та аналітичній оцінці події злочину профайлером.

Як ми можемо спостерігати на прикладі розглянутих профайлерів – це особи, які мають дуже серйозний як теоретичний, так і практичний рівні підготовки, зокрема, наразі аби мати змогу зайняти окреслену посаду у ФБР необхідно мати практичний досвід роботи з розслідування злочинів, мати вчений ступінь з психології, соціології чи інших поведінкових наук та необхідно пройти навчання в Академії ФБР за спеціальною програмою, що займає близько двох років.

Головна відмінність роботи профайлера від діяльності слідчого чи працівника оперативного підрозділу полягає в тому, що перший не займається безпосередньо самим розслідуванням злочину, він намагається «відтворити» у своїй свідомості подію злочину задля формування «портрета» особи злочинця, зрозуміти хід його думок, мотиви його діяльності задля складання його профілю, що в подальшому надасть змогу сформулювати припущення щодо подальших епізодів злочинів, визначення потенційних жертв та звуження кола підозрюваних. Тобто головна задача профайлера полягає в аналітичній роботі та допомозі слідчому у розслідуванні злочину.

Оскільки залучення профайлера до розслідування злочинів наразі не практикується в Україні, то постає питання насамперед нормативної регламентації його взаємодії під час досудового розслідування з іншими учасниками кримінального провадження. Насамперед залучення профайлера до розслідування злочинів, на наш погляд, може законодавчо регламентуватися в Україні такими нормативно-правовими актами: Кримінальним процесуальним кодексом України, Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» тощо, ми вважаємо, що профайлер в межах цих законодавчих актів може вважатися спеціалістом. Зокрема, у п. 21 ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»² зазначається, що оперативним підрозділам для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності, що визначаються згаданим законом, надається право безпосередньо проводити або ініціювати проведення кримінального аналізу. Оскільки кримінальний аналіз можна визначити як аналітичну, мисленеву та оціночну діяльність, що полягає в вивченні та аналізі наявної інформації щодо події кримінального правопорушення, то, на наш погляд, в межах окрес-

¹ С Асямов, Криминалистический профайлинг: понятие и история становления (Ташкент, 2021) <<http://uippsy.com/files/ucheb/asyamov/018.htm>> дата звернення 21.11.2022.

² Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>> дата звернення 21.11.2022.

леного поняття та розгляду питання щодо розслідування серійних злочинів, до вказаної категорії слід відносити профайлінг. Враховуючи визначення спеціаліста, яке міститься у ст. 71 Кримінального процесуального кодексу України¹, можна зробити висновок, що профайлера цілком обґрунтовано можна віднести до такої категорії учасників кримінального процесу як спеціаліст, тому, зважаючи на це, доцільним та логічним буде використання саме терміну «спеціаліст-профайлер». Отже, залучення спеціаліста-профайлера до розслідування серійних злочинів насильницького характеру цілком дозволяється та регламентовано діючим на сьогодні українським кримінальним процесуальним законодавством.

Наш погляд, в Україні спеціалістом-профайлером може бути особа, яка має стаж роботи з розслідування злочинів, має вищу освіту в галузі поведінкових наук, знається на фізіології людини, за допомогою досить незначних деталей здатна прорахувати майбутні дії серійного злочинця та за допомогою наявної слідової картини відтворити подію серійних злочинів насильницького характеру, що мали місце, а за результатами кримінального аналізу вчинених злочинів складає профіль злочинця.

Вважаємо, що беручи до уваги сформульоване нами вище визначення спеціаліста-профайлера, можна виокремити певні кваліфікаційні вимоги, якими він повинен володіти, насамперед це:

– по-перше, особа повинна мати стаж роботи на посадах слідчого чи працівника оперативного підрозділу в: Національній поліції України, Державному бюро розслідувань, Національному антикорупційному бюро України, Службі безпеки України чи інших правоохоронних органах;

– по-друге, претендент на заняття посади спеціаліста-профайлера повинен мати вищу освіту не нижче освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» з пове-

дінкових наук, таких як психологія, соціологія тощо;

– по-третє, особа повинна пройти спеціальну підготовку за напрямком використання криміналістичного профайлінгу.

Зважаючи на відсутність на сьогодні у спеціалізованих вищих навчальних закладах України можливості підготовки спеціалістів за напрямком використання криміналістичного профайлінгу та безпосередньої відсутності таких спеціалістів у країні, на наш погляд, доцільним буде залучення викладачів іноземних навчальних закладів в рамках міжнародного співробітництва та обміну досвідом задля формування підґрунтя для подальшого навчання здобувачів в Україні.

Питання взаємодії учасників кримінального провадження протягом довгого часу привертало увагу з боку дослідників, насамперед це пояснюється тим, що оптимізація роботи всіх суб'єктів, що беруть участь під час розслідування злочинної діяльності, грає ключову роль в отриманні кінцевого результату. Для вітчизняної слідчої практики залучення спеціаліста-профайлера до розслідування злочинів є новим досвідом, тому потребує окремого розгляду. Зважаючи на напрацьовану практику закордонних правоохоронних органів, вважаємо за доцільне залучення спеціаліста-профайлера до розслідування саме серійних злочинів, зважаючи на складності, що виникають під час їхнього розслідування, та специфіку особи-злочинця.

Висновки. Насамперед, на наш погляд, очевидно є співпраця спеціаліста-профайлера зі слідчими та працівниками оперативних підрозділів Національної поліції України, які саме займаються розслідуванням окреслених протиправних діянь та які безпосередньо є ініціаторами залучення такого спеціаліста. Вказаний вид взаємодії проявляється у тому, що слідчі надають спеціалісту-профайлеру наявні матеріали кримінального провадження, надають доступ

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>> дата звернення 21.11.2022.

до місця, де було знайдено тіло жертви/вчинено злочин або було знайдено інші сліди протиправного діяння, залучають до слідчих (розшукових) дій/негласних слідчих (розшукових) дій тощо.

Спеціаліст-профайлер під час розслідування злочинів безпосередньо взаємодіє також зі свідками та у випадку, коли жертва/жертви після невдалого посягання, або «помилки» злочинця, залишилися живими чи коли серійний злочинець не ставить за мету вбивати осіб, що постраждали від вчиненого на них посягання, – з потерпілими, зокрема вказана взаємодія проявляється в участі спеціаліста під час допитів. Участь у таких слідчих діях надасть змогу пришвидшити процес розслідування злочинів, оскільки у спеціаліста-профайлера з'являється можливість отримати інформацію від «першоджерела», безпосередньо від особи, яка взаємодіяла зі злочинцем.

На окрему увагу заслуговує взаємодія спеціаліста-профайлера з підозрюваним, оскільки, на нашу думку, залучення спеціаліста-профайлера під час проведення допиту другого та проведення слідчого експерименту є необхідним задля надання професійної оцінки поведінці особи, якій було повідомлено

про підозру у вчиненні серійних злочинів насильницького характеру, по-перше, це необхідно через те, що спеціаліст-профайлер насамперед є людиною з вищою освітою в галузі кримінальної психології, тому спостерігаючи за тим, як підозрюваний поводить себе, може зробити висновок щодо можливої помилки слідства, чи навпаки – переконається у правильності повідомленої підозри; по-друге, оскільки професійна діяльність спеціаліста-профайлера здійснюється на основі кримінального аналізу, то після спілкування з особою, яка вчинила серію насильницьких злочинів, до розслідування яких його було залучено, у спеціаліста-профайлера буде нагода для визначення тих припущень щодо особи серійного злочинця, де першим було скоєно помилку, в подальшій діяльності він зможе виправити наявні недоліки під час складання профілів інших серійних злочинців.

У зв'язку з тим, що зазначена категорія злочинів має насильницький характер, необхідною є співпраця спеціаліста-профайлера з судово-медичними експертами, лікарями для отримання інформації щодо наявних у жертв ушкоджень у результаті вчинення злочинів.

REFERENCES

LIST OF LEGAL DOCUMENTS

LEGISLATION

1. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedure Code of Ukraine] Zakon Ukrainy vid 13.04.2012 № 4651-VI. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>> data zvernennia 21.11.2022 [in Ukrainian].

2. Pro operatyvno-rozshukovu diialnist [About operational and search activities] Zakon Ukrainy vid 18.02.1992 № 2135-XII. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>> data zvernennia 21.11.2022 [in Ukrainian].

BIBLIOGRAPHY

AUTHORED BOOKS

3. Asiamov S, *Krymynalystycheskyi profailynh: poniatye i ystoryia stanovleniya* [Criminal profiling: concept and history of development]. (Tashkent, 2021). <<http://yurpsy.com/files/ucheb/asyamov/018.htm>> data zvernennia 21.11.2022 [in Ukrainian].

ARTICLES

4. Kaliuha KV, Profailynh yak suchasnyi zasib vstanovlennia osoby zlochyntsia [Profiling as a modern means of establishing the identity of a criminal] (2019) 1 (26) *Prykarpatskyi yurydychnyi visnyk* 156–159.

CONFERENCE MATERIALS

5. Murashko AS, *Profailinh u systemi metodiv vyavleniia ta rozsliduvannia seriinykh zlochniv nasylnytskoi spriamovanosti* [Profiling in the system of detection and investigation methods of serial violent crimes] *Pravovi ta orhanizatsiino-taktychni zasady operatyvno-rozshukovoi diialnosti Natsionalnoi politsii Ukrainy: III Vseukrainska naukovo-praktychna internet-konferentsiia, 7 zhovtnia 2022 roku*. Odesa, 2022. 153–155. <<http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/3416/1/Збірник%20Конф.%20ОРД%20ОДУВС%202022.pdf>> data zvernennia 21.11.2022 [in Ukrainian].

6. Murashko AS, *Profailinh yak metod rozsliduvannia zlochniv, shcho vchyniautsia proty zhyttia ta zdorov'ia osoby* [Profiling as a method of investigating crimes committed against a person's life and health]. *Stalyi rozvytok suspilstva ta derzhavy: suchasni vyklyky ta perspektyvy rozvytku: materialy Vseukrainskoi naukovo konferentsii molodykh vchenykh, 17 hrudnia 2021 roku*. Odesa, 2021. 179–182. <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/19870/NU_OUA_SB_Staliy_Rozvitok.pdf?sequence=1&isAllowed=y> data zvernennia 21.11.2022 [in Ukrainian].

Murashko A. S.,

Postgraduate student of Criminology

National University

«Odesa Law Academy»

ORCID ID: 0000-0002-4114-2377

DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2022.3-4/201-207>

SPECIALIST-PROFILER AS A SUBJECT OF INVESTIGATION SUPPORT: COMPETENCE AND FUNCTIONAL DIRECTION

Annotation. *Reforming the system of law enforcement agencies requires, first of all, the creation of new models and ways of detecting and countering criminal activity, which is connected with the dynamic nature of the latter's development. Taking into account the mentioned transformations, the question arises regarding the structural and functional restructuring of the structure of the National Police of Ukraine, since the criminogenic potential in Ukraine will continue to be quite high, as evidenced by statistical data on registered criminal offenses and the results of their pre-trial investigation, which are provided annually by the Office of the Prosecutor General. Despite the rather large number of scientific works devoted to the investigation of criminal activity, the question of involving in the investigation a subject new to the domestic investigative and operative search practice, the subject of providing the investigation – the profiler, which has positively proven itself in foreign countries, in particular, in the United States, remains insufficiently studied today. States of America. The implementation of gains and achievements obtained through the introduction of criminal profiling into investigative practice will make it possible to search for criminals more efficiently and quickly and prevent new episodes of criminal offenses.*

The purpose of the article is to study the competence and functional focus of the specialist-profiler as a subject of investigation support.

According to the results of the research, the author investigated the experience of foreign countries regarding the participation of profilers during the investigation of criminal activity; an analysis of the activities of the most famous profilers was carried out, which made it possible to formulate the qualification requirements for such a person and the functional orientation of his activity, taking into account the peculiarities of the domestic legal system; an analysis of the legal regulation of the involvement of a specialist-profiler in the investigation of criminal activity was carried out, taking into account the current criminal procedural legislation; the author's definition of the definition «specialist-profiler» was formulated; the interaction of the specialist-profiler with other participants in criminal proceedings during the investigation is determined.

Key words: *investigation of criminal activity; pre-trial investigation; crime investigation method; profiling; the subject of investigation support; specialist-profiler; National Police of Ukraine.*